

[Undervisningsministeren.]

meget vred over, at jeg, 11 Aar efter, søger at gennemføre det.

Naar den ærede sidste Taler mente, det havde været alt for længe, maa jeg dog dertil sige, at jeg har haft andre Ting mellem Hænder, og jeg tror ikke, den Tid har været spildt. Vil man have noget gennemført, skal man ikke klumpe alting sammen, saa skal man søge at gaa frem Skridt for Skridt, tage hver Ting for sig. Jeg fik gennemført Seminarieloven, jeg fik gennemført Aftenskoleloven, og jeg har faaet gennemført Tilsynsloven. Derfor er efter min Mening, og jeg tror efter alle Skolemænds Mening, netop nu Tiden inde til for Alvor at søge at realisere Skolekommissionsbetænkningen af 1923 om Folkeskolen, med de Omformninger, med de Udvidelser, med de Ændringer, som disse 11 Aars Skoledrøftelse og hele Fremgang og Udvikling i Opfattelsen paa Skolevæsenets Omraade fører med sig.

Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen brugte en billedlig Tale om Hovedet og Hjertet, han var bange for, at Hovedet skulde blive saa stort, at Hjertet holdt op med at slaa. Det er nu en ejendommelig Fysiologi, jeg tror ikke, der findes Eksempler paa det fra det virkelige Liv. Jeg tror snarere, man kunde sige, at Hjernen kan skrumpes saa stærkt ind, at Hjertet holder op med at slaa, det, tror jeg, er mere fysiologisk rigtigt sagt. At Hjernen udvikler sig saadan, som den gennem mange Millioner Aar har gjort det for Menneskets Vedkommende, betragtes som vort Adelsmærke, det er det store Fortrin, vi fik fremfor Dyrene, at vi begyndende med de primitive Folk har faaet en Menneskerace, hvis Hjerneomfang stadig er vokset. Om Hjertet ogsaa er fulgt med, det er maaske lidt mere tvivlsomt. Men jeg tror for øvrigt, at god Intelligens og virkelig hjertelig Følelse forenes udmærket, at til syvende og sidst er god Intelligens og god Moral maaske mere sammenfaldende, end mange tænker sig.

Men jeg kunde jo godt lidt i Forbigaaende spørge, om nu det ærede Medlem har en stærk Følelse af, at det just er i hans Kredse, at det er ude i visse L. S.-Kredse — ja det er jo ikke hans direkte —, ude i de Kredse, hvor Højskolerne gjorde deres Gerning i saa mange Aar, hvor Indre Mission har været en Vækkelsesretning, der har søgt at vække den religiøse Følelse og dermed en vis Idealisme, at Hjertet for Tiden indtager en særlig Plads i det offentlige Liv, i Synet paa Samfundsforholdene, i

Opfattelsen af de arbejdsløse, de nødlidende, og hvad der skal gøres ved dem.

Jeg ønsker, at Hjertet maa komme til Orde i samme Udstrækning som Hjernen, og jeg har gennem mange Aar, ogsaa naar jeg har talt om Skolesager i dette høje Ting, hævdet den selvfølgeligelige Ting, at Skolens Gerning sammen med Hjemmenes Gerning ikke blot er Undervisning, men ogsaa Opdragelse, ikke blot Kundskabsmeddelelse, men ogsaa Karakterudvikling, og jeg husker engang for mange Aar siden, da jeg nævnte dette her i Salen, at Vestres Ordfører Dr. Moltesen stod op og takkede meget varmt for denne Tale — som der i og for sig slet ikke var noget mærkeligt ved, for det er den naturligste Ting af Verden.

Det ærede Medlem talte, og det er ogsaa sagt her i Dag fra mange Sider, om Skoletræthed. Jeg tror, det er noget, der efterhaanden svinder. Den nuværende Skole er nemlig, i Modsætning til paa Grundtvigs Tid for 100 Aar siden, en Skole, som Børnene faar mere og mere Interesse for og Kærlighed til, de længes mange Gange efter den. Jeg kender fra Skolebørn, der staar mig nær, en Ferietræthed, en ligefrem Længsel efter at komme tilbage til Skolen. Der blev ogsaa anført noget af Uffe Grosen om, at Grundtvig havde sagt, at Børnene bliver uartige, naar de keder sig. Det er fuldstændig rigtigt, men det er vist dog i første Linie Skolens og Lærerens Skyld, hvis Børnene faar Lov at kede sig, det er daarlig Pædagogik.

Det er netop det, hele den moderne Skole, Arbejdsskolen, som vi skal ind paa, baade med legemlig Beskæftigelse og aandelig Beskæftigelse, med Selvtænkning og Selvvirksomhed, mere og mere skal forhindre og er i Færd med at forhindre. Skoletræthed bliver sjældnere og sjældnere. Børnene, for hvem Skolen i gamle Dage var en Plage, faar mere og mere Kærlighed til den, den bliver mere og mere — netop ogsaa ud fra den Betragtning, som jeg før anførte, at Hjemmene paa den ene Side og Skolen paa den anden Side har forandret sig —, Skolen bliver et mere og mere uundværligt Supplement til Hjemmene, og det bedst mulige Samarbejde skal selvfølgelig stadig finde Sted, og i stadig højere Grad, hvad jeg altid har været Tilhænger af, hvad der ogsaa kommer frem igennem den nye Skoletilsynslovgivning.

Det ærede Medlem talte om, at Børnene skulde have Lov til at komme ud af Skolen for at røre Arme og Ben. Ja, de skal sandelig